

ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Досліджено особливості реалізації процедур управління фінансовими результатами господарської діяльності промислових підприємств. Сформовано схему функціонування економічного механізму управління фінансовими результатами в системі загальнокорпоративного менеджменту промислових суб'єктів господарювання

Постановка проблеми. Зростання глобалізації, фінансової нестабільності, невизначеності та ризику є адекватними ключовими характеристиками сучасного бізнес середовища функціонування промислових підприємств. За даних умов забезпечити високу результативність господарської діяльності зможуть лише ті підприємства, які орієнтовані на реалізацію стратегічних цілей щодо забезпечення сталого зростання прибутковості, ринкової вартості та оптимального економічного розвитку суб'єкта господарювання в довгостроковому періоді. Успішне досягнення даних цілей потребує розробки комплексно-цілісного підходу до формування та забезпечення ефективного функціонування економічного механізму управління фінансовими результатами в системі загальнокорпоративного менеджменту промислових підприємств.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Забезпечення ефективного управління прибутком суб'єктів господарювання є предметом наукових досліджень значної кількості економістів, серед яких: І.А. Бланк, О.О. Вороніна, Л.В. Дікань, В.В. Ковалев, О.А. Криклій. Зважаючи на вагомий науковий доробок даних вчених, проблеми забезпечення оптимального управління фінансовими результатами в довгостроковому періоді господарської діяльності промислових підприємств потребують наукового вирішення.

Постановка завдання. Мета статті полягає у дослідженні особливостей функціонування економічного механізму управління фінансовими результатами в умовах господарської діяльності промислових підприємств. Для забезпечення успішної реалізації даної мети були сформовані наступні завдання: 1) дослідити структуру економічного механізму управління фінансовими результатами підприємств; 2) обґрунтувати комплекс заходів цільової стратегії управління фінансовими результатами; 3) розробити схему функціонування економічного механізму управління фінансовими результатами господарської діяльності промислових підприємств.

Викладення основного матеріалу дослідження. Наявність економічного механізму управління фінансовими результатами (ЕМУФР) у складі загальнокорпоративної системи менеджменту промислових підприємств є важливим кроком щодо оптимізації функціонування останньої, який забезпечує успішність реалізації стратегічних цілей та сталий економічний розвиток суб'єктів господарювання в довгостроковій перспективі. Зважаючи на таку вагому роль ЕМУФР в системі загальнокорпоративного менеджменту, актуальності набуває завдання забезпечення успішного функціонування даного механізму в умовах господарської діяльності промислових підприємств. Успішне функціонування ЕМУФР забезпечується шляхом оптимальної реалізації головної мети та ключових завдань, які формуються на етапі створення даного механізму [1, с. 22; 4, с. 27-28].

ЕМУФР є складною цілісно-комплексною, багатofункціональною системою, ефективне функціонування якої забезпечується шляхом гармонійного та взаємоузгодженого зв'язку між основними підсистемами управління фінансовими результатами в середовищі ЕМУФР

промислових підприємств. Основними підсистемами ЕМУФР є наступні: організаційна, забезпечення, процедур управління фінансовими результатами, моніторингу та оптимізації, контролю [2, с. 65; 3, с. 328]. Кожна з даних підсистем відіграє особливе значення та виконує певний властивий лише їй набір функцій в середовищі функціонування ЕМУФР, ефективна реалізація якого забезпечується за умов наявності синергічного ефекту від узгодженої спільної взаємодії роботи усіх підсистем з метою досягнення головної цілі й ключових завдань існування ЕМУФР. Превалююче значення в процесі реалізації ЕМУФР відіграє підсистема процедур управління фінансовими результатами, яка виконує роль "серця", основи функціонування даного механізму в господарській діяльності промислових підприємств. Тому, доцільним вважаємо зупинитися на розгляді особливостей реалізації процедур управління фінансовими результатами, як ключової підсистеми середовища функціонування ЕМУФР. Внутрішня структура підсистеми процедур управління фінансовими результатами формується шляхом оптимального поєднання та взаємодії наступних елементів: 1) цільової стратегії управління фінансовими результатами; 2) інструментарію управління фінансовими результатами, який включає аналітичні інструменти та інструменти безпосереднього управління.

Реалізація процедур управління фінансовими результатами відбувається шляхом послідовного та комплексного виконання положень цільової стратегії управління фінансовими результатами за допомогою застосування відповідного інструментарію управління фінансовими результатами в господарській діяльності промислових підприємств.

Цільова стратегія управління фінансовими результатами – це науково обґрунтована, цілісно-комплексна програма реалізації набору адекватних менеджерських заходів щодо забезпечення оптимального управління фінансовими результатами з метою успішного досягнення головної цілі та ключових завдань функціонування ЕМУФР господарської діяльності промислових підприємств. Ефективну реалізацію цільової стратегії управління фінансовими результатами забезпечує виконання комплексу заходів управління фінансовими результатами (табл. 1), які спрямовані на оптимізацію даного процесу з метою забезпечення сталого зростання прибутковості, ринкової вартості та стійкого економічного розвитку промислових підприємств протягом довгострокового періоду їх господарської діяльності.

Успішна реалізація комплексу заходів менеджменту цільової стратегії управління фінансовими результатами забезпечується шляхом залучення та використання відповідних інструментів управління фінансовими результатами. Застосування аналітичних інструментів та інструментів безпосереднього управління фінансовими результатами цілком достатньо для послідовної, цілісної та комплексної реалізації цільової стратегії управління фінансовими результатами в середовищі функціонування ЕМУФР господарської діяльності промислових підприємств.

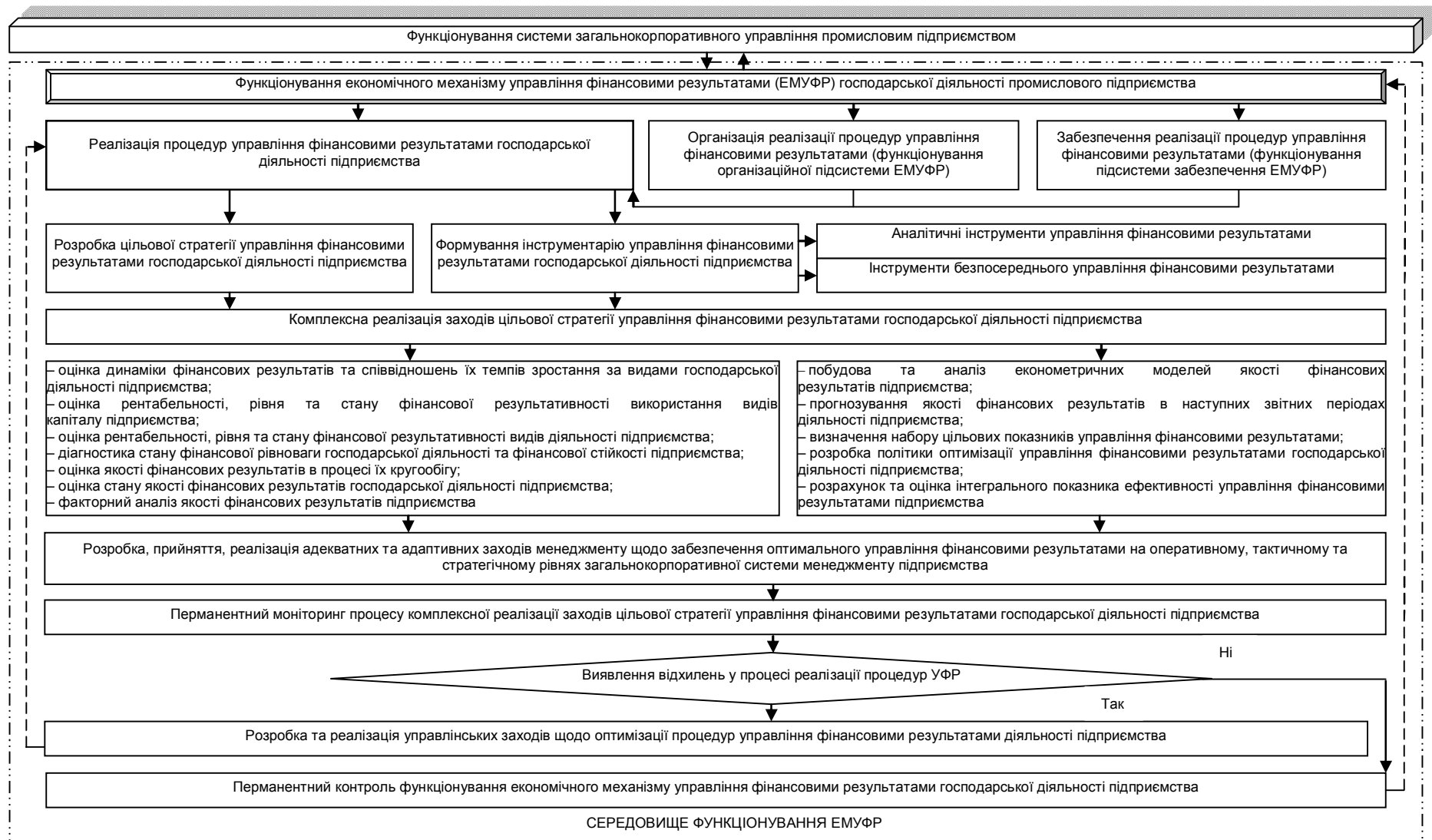

Рис. 1. Схема функціонування ЕМУФ господарської діяльності промислових підприємств

Джерело: *побудовано автором самостійно

Оскільки, усі підсистеми управління фінансовими результатами є взаємопов'язаними елементами середовища функціонування ЕМУФР, то успішна реалізація цільової стратегії управління фінансовими результатами є неможливою без ефективної роботи організаційної підсистеми та підсистеми забезпечення, які формують базові передумови для оптимального виконання процедур управління фінансовими

результатами та функціонування ЕМУФР в цілому. Необхідність здійснення процесів моніторингу, оптимізації та контролю є важливими умовами забезпечення оптимальної реалізації цільової стратегії управління фінансовими результатами в контексті підвищення ефективності функціонування ЕМУФР господарської діяльності промислових підприємств.

Таблиця 1. Комплекс заходів менеджменту цільової стратегії управління фінансовими результатами діяльності промислових підприємств

Комплекс заходів управління фінансовими результатами
Оцінка динаміки фінансових результатів та співвідношень темпів їх зростання за видами господарської діяльності підприємства
Оцінка рентабельності, рівня та стану фінансової результативності використання видів капіталу підприємства
Оцінка рентабельності, рівня та стану фінансової результативності видів господарської діяльності підприємства
Діагностика стану фінансової рівноваги господарської діяльності та фінансової стійкості підприємства
Оцінка якості фінансових результатів в процесі їх кругообігу
Оцінка стану якості фінансових результатів господарської діяльності підприємства
Факторний аналіз якості фінансових результатів господарської діяльності підприємства
Побудова та аналіз економічних моделей якості фінансових результатів підприємства
Прогнозування якості фінансових результатів в наступних звітних періодах діяльності на основі побудованих економічних моделей
Визначення набору цільових показників управління фінансовими результатами
Розробка політики оптимізації управління фінансовими результатами господарської діяльності підприємства
Розрахунок та оцінка інтегрального показника ефективності управління фінансовими результатами підприємства

Джерело: *побудовано автором самостійно

Відмітимо, що процес реалізації цільової стратегії управління фінансовими результатами в умовах діяльності промислових підприємств набуватиме додаткових (індивідуальних) особливостей для кожного суб'єкта господарювання по мірі врахування специфіки господарської діяльності конкретного підприємства.

Розглянемо більш детально особливості функціонування ЕМУФР господарської діяльності промислових підприємств у системі їх загальнокорпоративного менеджменту (рис. 1). Неважко помітити що наріжним каменем функціонування ЕМУФР є власне процедури управління фінансовими результатами, оптимальна реалізація яких в механізмі забезпечується шляхом гармонійної взаємодії інструментарію управління та комплексу заходів цільової стратегії управління фінансовими результатами господарської діяльності промислових підприємств. Наявність перманентного моніторингу та контролю функціонування усіх складових підсистем ЕМУФР забезпечує оптимальну роботу даного механізму, що сприяє успішній реалізації головної мети та ключових завдань управління фінансовими результатами в системі загальнокорпоративного управління промислового підприємства. Ефективному функціонуванню та гармонійній взаємодії усіх підсистем середовища функціонування ЕМУФР сприяє наявність каналів зворотного зв'язку. Адже, існування каналів зворотного зв'язку між ключовими підсистемами ЕМУФР спрямоване на забезпечення постійної оптимізації, адаптації та адекватного функціонування даного механізму з урахуванням динамічних умов зовнішнього та внутрішнього середовищ діяльності промислових підприємств.

Відмітимо, що впровадження ЕМУФР у практику господарської діяльності промислових підприємств сприятиме оптимальній реалізації сучасної парадигми управління економічним розвитком підприємства, яка орієнтована на забезпечення довгострокового сталого зростання економіки суб'єкта господарювання в сучасних умовах фінансової нестабільності, загострення конкурентної боротьби, невизначеності та підвищеного ризику бізнес середовища діяльності підприємств.

ЕМУФР є невід'ємною та ключовою складовою загальнокорпоративної системи управління промислового підприємства, від ефективності реалізації якої залежить

успішність досягнення стратегічних цілей економічного розвитку суб'єкта господарювання. Функціонування ЕМУФР є важливою компонентою оптимізації загальнокорпоративної системи менеджменту, пріоритетним важелем генерування і забезпечення сталого зростання прибутковості, фінансової рівноваги, ринкової вартості та стійкого економічного зростання промислових підприємств впродовж довгострокової перспективи їх господарювання.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже необхідність формування та забезпечення оптимального функціонування економічного механізму управління фінансовими результатами в господарській діяльності промислових підприємств є адекватною відповіддю сучасної парадигми менеджменту суб'єктів господарювання мінливим та непередбачуваним викликам бізнес середовища. Успішність реалізації запропонованої нами схеми (моделі) функціонування ЕМУФР в діяльності промислових підприємств буде залежати передусім від рівня компетентності та професійності менеджерів відповідного суб'єкта господарювання. Тому, значний інтерес для подальших наукових досліджень складають особливості впровадження розглянутого механізму (ЕМУФР) у господарську діяльність підприємств промислового сектору економіки країни.

Список використаної літератури:

1. Бланк І.А. Управление прибылью / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 1998. – 544 с.
2. Дікань Л.В. Складові та основні функції управління фінансовим результатом підприємства / Л.В. Дікань, О.О. Вороніна // Економіка розвитку. – 2008. - № 1 (45). – С. 64-66.
3. Ковалев В.В. Финансовый анализ: управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности / В.В. Ковалев. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 572 с.
4. Криклій О.А. Управління прибутком банку: монографія / О.А. Криклій, Н.Г. Маслак. – Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2008. – 136 с.

СКАЛЮК Руслана Віталіївна – аспірант Хмельницького національного університету

Наукові інтереси:

– проблеми оптимізації прибутковості та економічного розвитку підприємств